

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 596/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED] [REDACTED] proti postupu Krajskej prokuratúry v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 1/22/4400 a jej stanovisku z 21. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 8. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy stanoviskom Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 3 Kn 1/22/4400 z 21. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté stanovisko“) a jemu predchádzajúcim postupom. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskej prokuratúre na ďalšie konanie. Sťažovateľ tiež požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur a prikázanie vrátiť mu späť jeho náramkové hodinky. Sťažovateľ súčasne žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 19. apríla 2021 podal sťažovateľ na Úrade inšpekčnej služby sťažnosť na postup príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) Ústavu na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED] (ďalej len „ÚVTOS [REDACTED]“) z dôvodu, že v uvedenom ústave bola vykonaná prehliadka cieľ, počas ktorej bol sťažovateľ mimo cely, no napriek tomu príslušníci ZVJS sťažovateľovi vyhádzali zo skrinky všetky veci na zem, pričom mu poškodili hodinky, o čom odmietli spísať úradný záznam.

3. Sťažnosť sťažovateľa bola pod č. ÚVTOS-st'-OaO-19-3/21 postúpená ÚVTOS [REDAKOVANÉ], ktorý k sťažnosti uviedol, že nie je možné zistiť, či hodinky boli poškodené pred prehliadkou alebo ich poškodili príslušníci ZVJS.

4. Sťažovateľ považuje za zásah do súkromia v zmysle čl. 16 ods. 1 ústavy skutočnosť, že jeho osobné veci zo skrinky boli vyberané bez jeho prítomnosti, čo súčasne znemožňuje vymožitelnosť škody takto spôsobenej.

5. Sťažovateľ bol vyzvaný na vydanie poškodených hodínok značky Festina, čo urobil. Následne mu bol rozhodnutím č. k. 1266951-DT-2 zo 14. júla 2021 uložený disciplinárny trest, pretože nevedel preukázať pôvod týchto hodínok.

6. Podľa sťažovateľa nemohol preukázať pôvod hodínok, pretože by musel nahliadnuť do svojho trestného spisu, čo mu umožnené nebolo. Sťažovateľ zastáva názor, že pochybili príslušníci ZVJS v Ústave na výkon väzby [REDAKOVANÉ], ktorí hodinky považovali za povolenú vec, a preto neboli umiestnené do skladu s ďalšími osobnými vecami sťažovateľa, a preto neboli zapísané v evidencii jeho osobných vecí. Jediným dôkazom o existencii hodínok je podľa sťažovateľa zoznam vecí, s ktorými sťažovateľ disponoval v čase jeho umiestnenia do cely predbežného zdržania na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru [REDAKOVANÉ].

7. Proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho trestu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo rozhodnutím o odvolaní z 22. júla 2021 zamietnuté s odôvodnením, že nie je možné potvrdiť ani vyvrátiť, že hodinky sú majetkom sťažovateľa. Predmetné rozhodnutie je v rozpore s čl. 20 ods. 1 ústavy.

8. Sťažovateľ následne podal žalobu na Krajskom súde v Nitre, v ktorej sa domáhal preskúmania zákonnosti vo veci správneho trestania napadnutého rozhodnutia o disciplinárnom treste a žiadal o nahliadnutie do trestného spisu vedeného Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 6 T 59/2019 ako dôkaz, že bol zatknutý s hodinkami. Krajský súd v Nitre jeho žalobu odmietol uznesením č. k. 26 S 60/2021 z 1. decembra 2021.

9. Sťažovateľ preto podal 16. januára 2022 podnet na krajskej prokuratúre, ktorá jeho vec viedla pod sp. zn. 3 Kn 1/22/4400. Následne sťažovateľ podal opakovaný podnet o preskúmanie zákonnosti a dôvodnosti rozhodnutia o jeho disciplinárnom potrestaní, ktorý adresoval Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, ktorá ho postúpila na vybavenie krajskej prokuratúre. Krajská prokuratúra odložila opakovaný podnet sťažovateľa napadnutým stanoviskom napriek tomu, že podľa sťažovateľa bola dokázaná existencia hodínok.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na ochranu súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy napadnutým stanoviskom.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým stanoviskom:

11. Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samu osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06).

12. Prokurátor krajskej prokuratúry v napadnutom stanovisku k námietkam sťažovateľa uviedol, že pri osobnom nahliadnutí do trestného spisu vedeného Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Tdo 52/2021 (pôvodný spis Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6 T 59/2019, pozn.) zistil, že v zozname vecí, ktoré mal sťažovateľ pri obmedzení osobnej slobody 25. novembra 2018, boli aj 2 ks hodínok bez označenia značky. V zozname osobných vecí podpísanom, teda schválenom sťažovateľom, ktoré mal sťažovateľ pri sebe pri nástupe do väzby 27. novembra 2018 (získanom z ÚVTOS [redacted]) už žiadne náramkové hodinky evidované neboli. Sťažovateľ však 2. júla 2021 odovzdal pedagógovi ÚVTOS [redacted] náramkové hodinky značky Festina, ktoré nemal počas výkonu väzby a trestu odňatia slobody vydané do užívania a v ktorých prípade bol sťažovateľovi uložený trest prepadnutia majetku.

13. Podľa prokurátora krajskej prokuratúry teda nebolo jednoznačne preukázané, že sporné náramkové hodinky značky Festina mal sťažovateľ pri sebe aj v čase svojho zadržania 25. novembra 2018, ako tvrdí. Súčasne krajský prokurátor konštatoval, že sťažovateľ v rámci disciplinárneho konania nevedel hodnoverne preukázať pôvod a spôsob nadobudnutia hodínok značky Festina počas výkonu trestu odňatia slobody a ani nepredložil relevantný dôkaz o ich nadobudnutí pred nástupom do výkonu väzby. Na základe uvedeného prokurátor krajskej prokuratúry považoval rozhodnutie o disciplinárnom potrestaní sťažovateľa za dôvodné a zákonné.

14. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého stanoviska konštatuje, že prokurátor krajskej prokuratúry sa podrobným a presvedčivým spôsobom zaoberal námietkami sťažovateľa a odpovede ním poskytnuté nevykazujú známky svojvôle. V napadnutom stanovisku sú dostatočne objasnené právne závery, na základe ktorých opakovaný podnet sťažovateľa odložil. V danej veci nebolo možné považovať za vyvrátené, že sťažovateľ pri nástupe do výkonu väzby nemal v osobných veciach žiadne náramkové hodinky, keď táto okolnosť je potvrdená ním samotným podpísaným zoznamom z 27. novembra 2018 (bod 12 tohto odôvodnenia) bez potreby pátrať prokurátorom po bližšie neidentifikovaných hodinkách, ktoré sú evidované pri skoršom zdržaní sťažovateľa 25. novembra 2018.

15. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci

nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté stanovisko krajskej prokuratúry nesignalizuje možnosť porušenia označených základných práv, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. že medzi sťažovateľom napadnutým stanoviskom krajskej prokuratúry a jemu predchádzajúcim postupom na jednej strane a obsahom týchto práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa, poukazujúc predovšetkým na chýbajúci ústavnoprávny rozmer namietaných pochybení zo strany orgánov verejnej moci, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (výrok 1 uznesenia)].

II.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

17. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel (výrok 2 uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu